

KONTAKT

med FSDB

Förbundet Sveriges Dövblinda ● Årgång 34 ● Februari 2011 ● Nr 1

- ***Sommarens familjevecka i Leksand***
- ***Kandidaterna till styrelsevalet***
- ***Hur tillgängliga är Sociala medier?***

Innehåll

Kongress 2011: Styrelsevalet.....	sid 3
Kandidaternas presentationer:.....	sid 4
Vill du komma till kongressen?.....	sid 8
Ordförande har ordet.....	sid 9
Följ tolktjänstutredningen.....	sid 10
Teckenspråk i specialskolan.....	sid 10
Nya krav på tillgänglighet i tv.....	sid 11
Rätt plats ombord.....	sid 11
Att söka pengar ur FSDB:s fonder.....	sid 12
Medlemsavgift för 2011.....	sid 12
Adressändringar.....	sid 12
Återbetalning för egna utlägg.....	sid 13
Välkommen till världen.....	sid 13
DBU-sidorna:.....	sid 14
- Ngoc Nguyen har ordet.....	sid 14
- Nordiskt ungdomsläger.....	sid 14
- DBU:s årsmöte.....	sid 15
Lättlästa hemsidor.....	sid 16
Tips på aktiviteter:.....	sid 18
- Claes Möller berättar om Ushers syndrom.....	sid 18
- ID-dagar i Uppsala.....	sid 18
- FSDB:s familjevecka i Dalarna.....	sid 19
- Dövblindas dag.....	sid 20
- Nedladdning av talböcker.....	sid 20
- Marschen för tillgänglighet.....	sid 20
- Vill du följa med till Japan 2013?.....	sid 21
Mitt liv som signalhund.....	sid 22
Föreningen Frukträdets årsmöte	sid 23
Okunskap och dåliga attityder.....	sid 24
Hur tillgängliga är Sociala medier?.....	sid 26
Regionala föreningar:.....	sid 28
- FSDB Örebro-Värmland.....	sid 28
- FSDB Nord.....	sid 30
- FSDB Uppsala och Gävleborgs län.....	sid 30
Taktila skyltar i köpcentrum.....	sid 31
På gång i FSDB.....	sid 31
Regionala årsmöten.....	sid 32

Kongress 2011: Styrelsevalet

När FSDB ombildades till förbund försvann den gamla poströstningen. Nu är det istället kongressombuden som väljer förbundsstyrelse under kongressen.

Valberedningen presenterar härmed sin kandidatlista så att regionala föreningar och sektioner ska hinna behandla listan vid sina respektive årsmöten. Kandidatnomineringen är dock inte avslutad förrän under punkten Fastställande av nomineringslista på kongressen så alla har fram till dess möjlighet att föreslå fler kandidater.

Valberedningen presenterar sin lista via brev och e-post till samtliga regionala föreningar och sektioner samt även här i Kontakt med FSDB.

Så till listan. Ett nytt namn finns med och det är Kicki Nordström

som får beskriva sig själv lite mer utförligt. Totalt upptar listan fyra namn, varav ett namn gäller ordförandevallet. Listan presenteras i bokstavsordning:

Förbundsordförande på två år:
- Pontus Degsell, Stockholm.

Styrelseledamöter på fyra år:
- Siv Grönberg, Luleå
- Marie Lagerström, Örebro
- Kicki Nordström, Lidingö.

Eftersom Kongressen 2009 tog beslut om att ändra styrelsens antal från nio till sju ska det endast väljas tre ledamöter på fyra år.

Valberedningen som består av Arne Lorentzson (sammankallande), Rolf Eriksson, Marie Granat, Ann Jansson och Göran Rydberg.

Kandidaternas presentationer

Val av förbundsordförande:

- Pontus Degsell

Jag heter Pontus Degsell, är 40 år och bor i Stockholm med min fru och två barn.

Jag tror på det mänskliga. Jag intresserar mig för omvärldsfrågor, både i det samhälle vi lever i men också en mer hållbar utveckling globalt. Sverige är inte tillgängligt för alla - det vill jag och FSDB förbundet ändra på. Jag vill att alla ska kunna delta i samhället utifrån sina egna förutsättningar, oavsett kön, ålder eller om man har en funktionsnedsättning eller inte. Vi vill skapa ökad respekt för alla människors lika värde.

Jag har varit i FSDB förbundet i fyra år och nu ser jag fram emot ännu en mandatperiod om jag får ert förtroende att bli omvald till ordförande.

De sista åren har varit händelserika. Från och med den 1 januari 2011 upphörde FSDB:s medlemskap i HSO. Som alternativ till HSO har FSDB tillsammans med fyra organisationer byggt upp den nya samverkansorganisationen Lika Unika. Vi har nu mycket bättre samarbete med till exempel SRF och HRF som ju också är med i Lika Unika.

Regeringen har tillsatt en utredning för en ordentlig översyn av tolktjänsten i Sverige. Vi kommer att fortsätta kampen om rätt till dövblindtolkning och att samhällets service med tolkar för personer med dövblindhet ska kunna fortsätta.

Jag är bra på att leda och fördela arbete. Jag har en lyssnande och inkännande ledarstil. Jag gillar att låta processen påverka besluten. Vi har genom de svåra år vi haft i FSDB förbundet också blivit

bättre på att tackla svåra situationer. Att hålla ihop en styrelse i en liten organisation för att nå bättre arbetssätt ser jag som ordförandens stora uppgift. Naturligtvis lär man sig hela tiden nya saker och måste vara öppen för det när man

är i ledande position. Det kan vara ensamt fast jag har många goda medarbetare, både bland förtroendevalda inom FSDB riks och regionala föreningar i hela Sverige.

Val av övriga styrelseledamöter:

- Siv Grönberg

Hej!

Siv Grönberg heter jag, är 40 år och bor i Luleå. Jag är barndomsdöv och gravt synskadad.

Jag sitter i FSDB Nords styrelse som sekreterare och i Norrbottens

dövas teckenspråksförening som ledamot och vice ordförande. För tillfället praktiserar jag och hoppas få ett jobb.

Jag har suttit i FSDB riks styrelse sedan sommaren 2009. Mitt område är tolkfrågor och tillgänglighet. Det är ett stort område med breda frågor.

Om jag blir vald igen så får jag fortsätta med uppdraget tolkfrågor och tillgänglighet för alla. Men jag kan även jobba med annat om det kommer upp nya spännande grejer att jobba med...

- Marie Lagerström

Jag heter Marie Lagerström och blir 44 år i februari 2011. Jag bor i Örebro med min familj och jag har dövblindhet.

Jag är barndomsdöv och kommunicerar på teckenspråk. Jag sitter i riks-FSDB:s styrelse sedan 2006.

Om jag blir vald till styrelsen så skulle jag vilja jobba med social service bl a familjeverksamhet, t ex FSDB:s familjevecka under sommaren för föräldrar med dövblindhet och deras familjer samt också med andra saker.

Jag sitter även i styrelsen för den regionala föreningen FSDB Örebro-Värmland.

- Kicki Nordström

Jag är född blind och under 1950-talet gick jag på Tomtebodaskolan för blinda barn. Jag har sedan unga år en nedsatt hörsel som

kan bero på Retinitis Pigmentosa. Hörseln har försämrats med åren.

Eftersom barnfrågor har legat mig varmt om hjärtat utbildade jag mig först till barnskötare. Idag har jag fem egna barn. Efter gymnasiet som jag kompletterade som vuxen, läste jag socialantropologi och kulturgeografi vid Uppsala Universitet. Jag specialiserade mig på urbefolkningars livssituation i det moderna industrisamhället.

Sedan 1970-talet har jag varit aktiv inom Synskadades Riksförbund, SRF med uppdrag gällande nationell handikappolitik och jämställd-

hetsfrågor. Sedan 1990-talet har jag även arbetat med dessa frågor på internationell nivå. Jag är fortfarande medlem och aktiv i Forum kvinnor och Funktionshinder (FQ) som bildades 1997 efter en intressant förstudie om situationen för kvinnor med funktionsnedsättningar i Sverige. I början av 2000-talet tog jag initiativet till en utredning om våld mot kvinnor med funktionsnedsättningar och den blev klar under 2007.

I slutet på 1980-talet skrev jag en utredning om bemötandet av flyktingar och invandrare med funktionsnedsättningar, på uppdrag av dåvarande socialminister. Rapporten är fortfarande den enda av sitt slag i Sverige.

Mitt första uppdrag för World Blind Union (WBU) var 1993 då jag tillträdde som ordförande för WBU's Kvinnokommitté, ett uppdrag som jag hade till år 2000.

1996 valdes jag till förste vice ordförande för WBU och jobbade alltså delvis parallellt med kvinnokommittén. År 2000 valdes jag till ordförande (president) för den gängse mandatperioden om fyra år, vilket är i enlighet med WBU's stadgar som inte tillåter omval för mer än en mandatperiod.

Åren 2002-2006 hade jag en central roll för de internationella handi-

kapporganisationernas arbete med framtagandet av den nya MR-konventionen om Rättigheter för Personer med Funktionsnedsättningar. Jag var en av få européer i det arbetet. Min ståndpunkt har varit att om inte handikapporganisationerna själva får vara med och påverka innehållet så kan konventionen inte heller accepteras av handikapprörelsen i enlighet med mottot "Inget som rör oss får ske utan vår medverkan".

Jag har varit medlem i FN:s expertpanel för handikappfrågor, formellt under åren 2000 till 2007, men jag var observatör redan från 1997.

Jag har också haft ett flertal andra uppdrag:

- Nationellt råd för kvinnofrid, som var ett regeringstillsatt råd med uppdraget att kartlägga och utveckla metoder för att förebygga våld mot kvinnor
- Medlem i svenska UNICEF kommittén (sedan 1999-2005)
- Ordförande för IDA International Disability Alliance från december 2002 – februari 2004
- Medlem av European Disability Forum (EDF) Kvinnokommitté
- Nämndeman i Förvaltningsrättens migrationsdomstol i Stockholm.

Vill du komma till kongressen?

Lördagen den 28 maj äger förbundets andra kongress rum på hotell Scandic Crown i Göteborg. Kallelse har gått ut till bland annat de regionala föreningarna och sektionerna som ska skicka ombud. Som medlem har du möjlighet att komma och lyssna på kongressen även om du inte åker som ombud.

Du kan inte rösta eller prata på kongressen, men du får lyssna. Här nedan finns info om kostnaderna. Du står själv för samtliga kostnader, även resan. Det är hotellets faktiska kostnad (med viss rabatt):

- Logi i dubbelrum: 1 200 kr per natt för två personer.
- Logi i enkelrum: 1 100 kr per natt

(Frukost ingår i logipriset.)

- Middag fredag kväll: 320 kr per

person

- Konferenspaket, fm-fika, lunch, em-fika på lördagen: 365 kr per person

- Middag lördag kväll: 320 kr per person

- Fm-fika söndag: 95 kr per person

- Lunch söndag: 205 kr per person

Totalt för hela helgen, alla måltider och 2 natters logi:

- Del i dubbelrum: 2505 kr per person.

- Enkelrum: 3505 kr per person. Programmet börjar med middag på fredag kväll den 27 maj. Hela lördagen går åt till kongressen. På kvällen blir det något underhållande inslag. På söndag förmiddag blir det internationellt tema och SHIA fyller 30 i år. Helgen avslutas med lunch söndag den 29 maj.

Vill du vara med?

Anmäl dig snarast, dock **SENAST** lördag 30 april till Malin Eriksson. Obs! Vid anmälan efter 29 april kan hotellet höja priserna och du står själv för hotellpriset. Om du har anmält dig, men vill avboka senare än 29 april kan hotellet ta ut

kostnaden ändå, och den står du för. Räkning kommer hem till dig efter helgen.

Meddela vid anmälan när du kommer, när du åker, om du ska ha alla måltider och om du önskar speciell kost.

Kontaktuppgifter:

E-post malin@fsdb.org

SMS 076-836 37 36

Texttel 019-36 37 76

Brev: FSDB, Malin Eriksson, Tallrisv. 22 C, 702 34 Örebro

Hjärtligt välkommen med din anmälan!

Ordförande har ordet

Hjärtligt välkommen till ett nytt år med FSDB! Vi arbetar för rätten till full delaktighet, jämlikhet, själv-

ständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet på alla områden i samhället.

Under 2011 har vi mycket spännande att se fram emot. I Göteborg den 28-29 maj är det dags för förbundets andra kongress med ombud från regionala föreningar och sektioner. Under sommaren, den 4-8 juli, har vi en familjevecka i Dalarna för föräldrar med dövblindhet och deras familjer. Under 2011 kommer också Dövblindas dag att anordnas och denna gång är det

FSDB Stockholms och Gotlands län som har huvudansvaret. Detta var några axplock på vad som händer under året. Våra tolv regionala föreningar och sektioner har också många medlemsaktiviteter.

Pontus Degsell
Förbundsordförande

Kontakt med styrelsen

Vill du komma i kontakt med oss i styrelsen? Vår e-postadress är styrelsen@fsdb.org

Det går också att skriva brev till Styrelsen, FSDB, 122 88 Enskede

Följ tolktjänstutredningen

Arbetet pågår med den statliga utredningen om tolktjänsten. I uppdraget ingår att kartlägga och analysera hur nuvarande reglering, finansiering, organisering och tillsyn av tolktjänst till personer med dövblindhet, barndomsdöva, vuxendöva och hörselskadade fungerar inom olika samhällsområden. Följ utredningen på www.sou.gov.se/tolktjanst/index.htm

Teckenspråk i specialskolan

Remissen "Ämnet teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning" går ut på att man vill reglera vilka elever som ska läsa teckenspråk som ämne. För döva och hörselskadade elever är det en självklarhet att få teckenspråksundervisning. Denna promemoria handlar om elever med dövblindhet och grav språkstörning och för dessa grupper menar Utbildningsdepartementet att det inte är självklart. Man antar att den som är primärt blind eller synsvag inte ska behöva teckenspråk.

Vi kommer naturligtvis att med kraft tala om att ALLA elever med dövblindhet har rätt att få både teckenspråksundervisning och undervisning i punktskrift så tidigt som möjligt. Vi kommer att poängtera att målet med specialskolan har varit tvåspråkighet - att alla elever ska bli kompetenta i både teckenspråk och svenska för att sedan som vuxna om möjligt kunna välja kommunikationssätt.

Remisstiden går ut redan den 28 februari 2011. FSDB arbetar med remissen och håller också kontakt med övriga hörselorganisationer.

Nya krav på tillgänglighet i tv

Den nya radio- och tv-lagen ställer krav på ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Tillgängligheten i tv ska ökas med tekniska hjälpmedel som textning, tolkning och uppläst text.

Det är Myndigheten för radio och tv som ska fatta beslut om vilka krav som ska ställas på alla programföretag utom public servicebolagen SVT och UR.

Målsättningen är att under sommaren 2011 meddela enskilda beslut för svenska programföretag som sänder tv i marknätet eller via satellit om vilka hjälpmedel de ska använda och i vilken omfattning. Kraven ska vara framtagna med hänsyn till företagets finansiella förutsättningar.

Läs mer på www.radioochtv.se

Rätt plats ombord

Från och med den 19 juni ska det bli enklare för alla att hitta rätt plats ombord på SJs tåg. Fler handikapplatser och två nya platsegen-skaper är utpekade på alla tåg.

Platserna är bokningsbara från den 26 januari.

På en del regionaltågsträckor går det inte att reservera platser. För att ändå få tillgång till dessa platser måste bokning ske via telefon 0771-75 75 75 eller i SJ Resebutik.

Handikapplatser är, så långt det är möjligt, placerade nära utgång och toalett, både i 1 klass och i 2 klass. Platserna lämpar sig därför till exempel för resenär med synnedsättning, med mindre rörelse- och balansproblem, med ledar- eller assistanshund eller resenär som vill ha nära till toalett.

Plats nära rullstolsplats är placerad så nära rullstolsplatsen som möjligt. 1-3 platser finns bredvid eller mittemot rullstolsplatsen (varierar från tåg till tåg).

Djurfria platser finns både i 1 klass och i 2 klass och är avsedda för resenärer med pälsdjursallergi. På X 2000 kan du även välja Tyst avdelning för att undvika djur.

Läs mer på www.sj.se

(Red. anm. Flera handikapporganisationer kritiserar SJ för att de marknadsför så kallade "handikapplatser". Ordvalet är olämpligt eftersom det pekar ut grupper som annorlunda.)

Att söka pengar ur FSDB:s fonder

Alla betalande röstberättigade medlemmar i FSDB och i DBU har möjlighet att söka pengar ur FSDB:s fonder.

För att ansöka om bidrag ur fonderna måste du fylla i en ansökningsblankett. Den finns att ladda ner från FSDB:s hemsida www.fsdb.org under rubriken Material/ Blanketter och heter Ansökan om bidrag från BU (Bidragsutskottet). Har du inte tillgång till Internet kan kansliet skicka en blankett hem till dig.

Ska din ansökan bli beviljad krävs det att pengarna ska användas till

ett ändamål som stämmer med reglerna för bidragsgivning. Det kan till exempel handla om att söka pengar till en resa eller till anmälningsavgiften till ett läger. Man kan få bidrag högst en gång per år och högst tre år i följd.

Den ifyllda blanketten (var noggrann när du fyller i den!) skickas sedan till FSDB. Adressen står på blanketten.

Bidragsutskottet meddelar skriftligen sitt beslut till dig.

Välkommen med din ansökan!

Medlemsavgift för 2011

Det är dags att betala medlemsavgiften för år 2011 och kansliet har skickat brev med inbetalningskort till alla röstberättigade och stödjande medlemmar. Betalningen ska vara gjord senast den 28 februari 2011. Vid frågor kontakta Emil Bejersten, emil@fsdb.org

Adressändringar

Har du ny adress? Tänk i så fall också på att meddela ändringarna till FSDB:s kansli. Du kan skicka e-post till register@fsdb.org eller kontakta Emil Bejersten, emil@fsdb.org

Återbetalning för egna utlägg

Egna utlägg betalas tillbaka enligt följande:

Arbetsgången är att för den som lämnar in underlag för egna utlägg till Cecilia Strandell senast den 15 i en månad sker utbetalningen samma dag som ordinarie löneutbetalning. D v s den 25 eller om 25 är på en helg fredagen innan.

Om underlaget lämnas in efter den 15 får man vänta en extra månad på utbetalning.

Underlag skickas till:

Cecilia Strandell
FSDB
122 88 Enskede

Välkommen till världen!

Vi har fått en baby som föddes den 7 januari kl.00.26 på Södersjukhuset i Stockholm. Det blev en flicka! Hon vägde 4730 gram och var 53 cm lång. Vi har valt namnet Emmy till vår dotter.

Stolta föräldrar och Simon som har fått en syster.

Pontus, Camilla och Simon Degsell

DBU-sidorna: Ngoc Nguyen har ordet

Hej alla DBUare! Ett helt år har gått där mycket har hänt, så som vinterveckan i Åre, Almedalsveckan, seglarlägret och mycket

mycket mer. Nu har vi ett nytt år framför oss med nya erfarenheter och aktiviteter. Snart är det gemensamt **årsmöte den 6-8 maj** med SDU, jag hoppas få se många av er där då och glöm inte att anmäla er dit senast den 20 mars! Bland de större aktiviteterna som händer i år är **westernridning 3-6 november** på jultorps ranch, sista anmälningsdag och information skickas ut när det börjar närma sig.

Hoppas ni har haft en fin jul och nyår, och hoppas vi syns snart!

Ngoc Nguyen

Nordiskt ungdomsläger 2011

Sist var Sverige värd för lägret 2009. Då samlades 20-talet ungdomar med dövblindhet på Väst-anviks Folkhögskola i Leksand. I sommar har Norge tagit över värdskapet.

När: Den 4 juli – 11 juli
Var: Agder Folkhögskola, Søgne
Ålder: 15 – 35 år

Kostnad är 4100 norska kronor (ungefär 4 750 svenska kronor)
Sista anmälningsdag är: 2 maj

Är du intresserad av att delta? Hör av dig till:
amanda.lindberg@dbu.nu

Först till kvarn är det som gäller.
Max antal svenska deltagare är 10.

DBU:s årsmöte

Välkommen till DBU:s årsmöte 2011! I år kommer DBU att ha en gemensam årsmöteshelg tillsammans med Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU).

Vi kommer att ha separata årsmöten, men under helgen kommer det också att vara några gemensamma aktiviteter.

När: 6 – 8 maj 2011.

Var: Orbaden Spa & Konferens utanför Bollnäs.

Vilka vänder sig årsmötet till: ALLA medlemmar i DBU i åldern 7 – 30 år.

Sista anmälningdag: den 20 mars 2011.

Kostnad: 600 kr. I deltagaravgiften ingår resor, kost, logi och aktiviteter. Deltagaravgiften betalas in vid anmälan som är **BINDANDE**.

Endast läkarintyg ger pengarna tillbaka. Vid avhopp utan särskilda skäl får deltagaren själv stå för alla avgifter, till exempel tågbiljetter.

Program och praktisk information skickas efter sista anmälningdag. Beställ ALLTID tolk/tolkar även om du använder dig utav centraltolkning.

Vid frågor kontakta gärna:

- Amanda Lindberg
amanda.lindberg@dbu.nu

- Helena Christoffersson
helena.christoffersson@dbu.nu

Lättlästa hemsidor

Hej läsare! Visste du att det finns många hemsidor ute på Internet som är anpassade för att läsas med mobiltelefon eller snarare Smartphone, dvs mobiltelefon med surf-möjlighet? Men jag kommer att kalla dem mobiltelefon i denna artikel för enkelhets skull.

Oftast är dessa hemsidor mycket lättlästa och lätta att styra. Det underlättar mycket för oss som använder punktskrift eller förstöringsprogram. Man slipper många onödiga texter och reklam och flash och annat som är jättejobbigt och störande. Särskilt för oss som använder punktskrift. Även om man inte använder mobiltelefon för att gå ut på Internet utan använder dator så är dessa hemsidor för mobiltelefon ofta lättare att använda. Det finns t ex m.sj.se, m.sas.se, m.aftonbladet, m.facebook, m.google.se och mycket annat. Prova att gå in på dessa hemsidor. OBS! Skriv inte www i hemsidadressen, utan skriv m istället för www och sedan hemsidans adress.

Resa med tunnelbanan

En gång fick jag ett sms från en person som satt fast i ett tunnelbanetåg. Tåget stod stilla vid en station och folk gick ut och in i tåget men tåget gick aldrig. Min döva bekant kunde inte höra via högtalarna vad som var fel. Så hon bad

mig att kolla på Internet om det fanns någon information där om vad hon borde göra.

Jag gick in på m.sl.se som är hemsida för Stockholms Lokaltrafik, alltså tunnelbana, pendeltåg, bussar och spårvagnar inom Stockholms län. Jag klickade på tunnelbanan och där stod "Störningar" så jag klickade där. Då fick jag information om vilken linje som hade störningar och varför det hade blivit störning. Där stod också vad man borde göra. Jag hittade linjen där min bekant satt fast. Det stod att man skulle gå till en ersättningsbuss som kunde transportera folk dit de skulle ha åkt med tunnelbanan i normala fall. Jag skickade ett sms till min bekant och bad henne att ta bussen istället. Lite senare fick jag ett svar som berättade att det var många bussar som stod utanför stationen och där fanns också uniformerad SL-personal som hjälpte resenärerna att ta rätt buss. På så sätt kunde hon fortsätta sin avbrutna resa. Hon sa att hon borde skaffa en mobil med möjlighet att surfa på Internet för då kan man koppla upp

sig mot Internet och få information om vad man bör göra ifall man sitter fast i trafiken. Jag blev så glad att jag kunde hjälpa till. Det är fantastisk lätt att surfa i hemsidor som är anpassade för mobil.

Stopp i trafiken

En annan gång var jag passagerare i en bil som fastnade i ett trafikstopp på St Eriksgatan i Stockholm. Ingen av oss visste varför det var totalstopp för det var sent på kvällen och det brukar vara gles trafik. Via Internet kunde jag ta reda på att det var stopp för att Brandkåren försökte släcka en vindsbrand i ett hus och att brandbilarna blockerade vägen. Då kunde vår chaufför vända och köra en annan väg.

Jag använder nästan alltid hemsidor avsedda för mobiltelefon. Det är mycket lättare, bekvämare och snabbare än de vanliga hemsidorna med www. De har så mycket texter, reklam mm som försvårar mycket. Särskilt när man använder punktskrift. Men tyvärr har inte alla hemsidor ett alternativ med mobilanpassad hemsida. Men jag tror att det kommer mer och mer.

Det här är bara ett tips från min sida. Du kan pröva själv och jämföra vanliga hemsidor med hemsidor som är anpassade för mobil-

telefon. Jämför t ex www.sj.se och m.sj.se eller www.sl.se med m.sl.se. Det finns massor med intressanta upptäckter att göra.

Internet öppnar världen

Man har berättat för mig att en man på RNIB, som är den stora blindorganisationen i England. Ja Englands motsvarighet till SRF. Han var på besök i Sverige och höll ett föredrag om tillgänglighet till information. Han sade: Internet är det viktigaste som har hänt oss blinda efter Braille (dvs punktskrift). De som lyssnade på honom blev alla mycket förvånade. Men tänker man efter hade han ju helt rätt. Massor av den information som vi kan få via Internet hade vi aldrig fått om inte Internet hade funnits. Vi får tillgång till en massa nyheter, till stora uppslagsverk, ordböcker, en massa litteratur och annat som vi aldrig hade kunnat få på punktskrift för det är för dyrt att föra över från svartskrift. Det är en helt ny värld som har öppnats för oss med synskador och dövblindhet. Det ska bli mycket spännande att få uppleva vad som kommer i framtiden!

*Med varma IT-hälsningar
Jane Eriksen*

Tips på aktiviteter:

Claes Möller berättar om Ushers syndrom

Hej alla FSDB-medlemmar ute i landet!

Tisdag 15 mars kl 17.30-20.30 får vi i FSDB Örebro-Värmland besök av professor Claes Möller, som många av er säkert har hört talas om. Vi hälsar medlemmar från andra regionala föreningar hjärtligt välkomna till oss. Vi ska vara på Ånstagatan 5 i Örebro och Claes Möller ska bl.a. berätta om sin forskning kring Ushers syndrom: igår, idag och imorgon - om nya upptäckter och möjliga behandlingar.

Vi lovar också något extra gott till fika denna kväll.

Anmäl er senast 10 mars så att vi vet hur många som vill ha fika. Anmäl er till Eva.Rydmark@home.se eller rydmarkeva@yahoo.se

Det går också bra att ringa på texttelefon 019-264327 eller skicka SMS till 0762-262362.

Varmt välkomna till en intressant kväll!

ID-dagar i Uppsala

Hjälpmiddelsinstitutet arrangerar årligen Informations- och Demonstrationsdagar. I år blir dagarna den **19-20 oktober** i Uppsala Konsert & Kongress.

FSDB:s familjevecka i Dalarna

Miss inte sommarens stora höjdpunkt den 4-8 juli 2011 på Västanviks folkhögskola i Leksand. Då anordnar FSDB en härlig vecka för dig som är förälder med dövblindhet och hela din familj.

Vi kommer att hinna göra massor med roliga saker tillsammans!

Ur programmet

- Livsomställningar med Mattias Ehn
- Samhällets stöd med Ronnie Widmark
- Socialhaptisk kommunikation med Carina Hoffman
- Positiv självkänsla med Linda Jörlemyr
- Leva med föräldrar/förälder som har dövblindhet med A-L Jansson.

Bland aktiviteterna

- Aqua Nova äventyrsbad
- Kupolen Köpcentrum

- Tillverkning av dalahästar i Nusnäs
- Sommarrodel i Rättvik
- Besök i Tällberg
- Årsmötet för Familjesektionen för föräldrar med dövblindhet
- En eftermiddag där alla fritt kan välja gruppaktivitet.

För barn och ungdomar har vi "dagskollo" med ledare. Deltagarna kommer att få göra roliga aktiviteter, både på och utanför folkhögskolan med till exempel besök på sommarland.

Kostnader för familjeveckan

750 kr per förälder

500 kr per ungdom eller barn 4-18 år. (Det är gratis för barn 0-3 år.)

beställning görs hos ditt landsting, gärna så fort som möjligt!

I samtliga priser ingår helpension, resa, föreläsningar och aktiviteter (allt utom Aqua Nova och Kupolen Köpcentrum.)

Hjärtligt välkomna hälsar planeringsgruppen som består av Jennie Antonsson, Marie Lagerström, Ulrika Myhr och AnnaSofia Såthe!

Frågor och anmälan senast 15 maj görs till anne-maj@fsdb.org. FSDB, 122 88 Enskede. Obs! Tolk-

Dövblindas Dag 2011

I år är det FSDB Stockholms och Gotlands läns tur att ordna Dövblindas Dag. Vi vill informera att datum är fastställt till 26-28 augusti. Mer information kommer senare och sista anmälningdag blir runt midsommar.

*FSDB Stockholms och Gotlandslän
Arbetsgruppen för Dövblindas Dag*

Nedladdning av talböcker

Enskild nedladdning är en tjänst som gör att talbokslåntagare kan ladda ned talböcker hemma. Tjänsten har redan lanserats i några län, men kommer under 2011 bli tillgänglig i hela Sverige. Man registrerar sig på sitt eget bibliotek, får inloggningsuppgifter hemskickade via e-post och laddar ned från hemdatorn. Det egna biblioteket ger support och stöd. *Läs mer på www.tpb.se*

Marschen för tillgänglighet

Marschen för tillgänglighet 2011 sker lördag 4 juni för nionde året i rad. *Läs mer på www.marschen.se*

Vill du följa med till Japan 2013?

WFDB håller sin 10:e Helen Keller världskonferens och 4:e Generalförsamling 30:e juni till 4:e juli 2013.

Konferenserna kommer att hållas i Chiba Prefecture (motsvarar provins/län) i Japan. Chiba Prefecture är en del av Stor-Tokyo.

Är du intresserad av att följa med?

FSDB planerar att anordna en resa till konferensen och att också förlänga vistelsen med c:a en vecka för att kunna se lite mer av ett spännande land. Det är också möjligt att följa med på resan även om man bara vill delta i konferenserna.

Totalt med resdagar beräknas resan bli mellan 12-14 dagar.

Kostnaden är i nuläget svårt att beräkna, men räkna med en kostnad på ca 20-25 000 kronor för 2 veckor. Priset är bara en gissning hittills.

Orsaken till att vi redan nu annonserar om resan är för att den som är intresserad ska hinna spara pengar och också kunna söka fondpengar från olika fonder. FSDB kommer också att leta möjliga fonder/sponsorer för FSDB:s röstberättigade medlemmar.

FSDB kommer även att skriva brev till landets tolkcentraler redan i år och även nästa år och be dem försöka göra det möjligt för våra medlemmar att få tolkar.

Mer information kommer längre fram. Den som är intresserad får gärna skicka e-post till:

Christer Nilsson
chn@telia.com

Mitt liv som signalhund

Jag är en Shetland sheepdog (dvärgcollie) och heter Zonny. Är 6 år som är den bästa åldern för en vallhund, men jag val-lar min matte som behöver massor med hjälp när vi är ute på promenader.

Phu, vad jag får jobba, men det är jätteroligt för ibland får jag bestämma vart vi ska gå och då följer matte efter mig.

För 6 år sedan kom jag till min matte på hennes födelsedag, 2 dagar före julafton. Jag var bara 7 veckor gammal. Pytteliten, bara 2 decimeter lång och 1 decimeter hög, men nu har jag vuxit till mig och är duktig på många saker när jag ska valla matte ute.

Vid 4 månaders ålder började vi på valpkurs. Jag fick ha en lång lina på 15 meter så jag lärde mig att vänta på matte om hon var längre än 15 meter bakom mig. Drog hon linan åt vänster eller höger, betydde det att vi skulle gå åt det hållet. Idag räcker det med att hon säger vänster så går jag åt vänster. Jag går nästan alltid utan koppel så det gäller att titta mycket och lyssna på matte för ibland använder hon teckenspråk.

Jag skäller när det ringer på dörren, telefonen, frysen som piper, brandlarmet och väckarklockan.

När färdtjänsten kommer och jag

inte får följa med så skäller jag allt vad jag kan för matte har ju glömt MIG och jag älskar att åka bil.

Ute går jag runt buskar, träd, stolpar och folk så att matte som går bakom mig vet att det är fritt fram. Jag stannar vid trottoarkanter och övergångsställen och tittar åt höger och vänster, men väntar tills matte har lyssnat att det inte kommer bilar och säger "kom".

När matte ropar på mig springer jag fram till henne och krafsar på hennes ben att jag är finns där.

Ibland får jag följa med till Uppsala, till exempel på FSDB Uppsala och Gävleborgs styrelsemöten eller något annat jobb. Matte säger "fram-åt" som betyder 48:an och det är bara att lotsa min matte dit och om vi ska till HSO-huset säger matte "vänster" så drar jag henne dit. Jag kan vägen utantill och även när matte har ledsagaren med sig är det ändå jag som sköter ledarjobbet.

Hemma brukar jag leka kurragömma och tycker att matte ska hålla koll på mig, men hon vill inte leta

efter mig och jag får leka själv. Det är orättvist när det är jag som håller koll på matte ute. Så är det att vara signalhund!

Barnen brukar kalla mig discohund när jag har ett halsband med lampor som blinkar i olika färger. Ja,

så är det att vara signalhund. Sist, men inte minst är matte min favorit för vi har så roligt tillsammans.

*Berättat av Zonny själv, men den som höll i pennan var min matte
Inga Lill Andersson*

Föreningen Frukträdet: Kallelse till Frukträdet's årsmöte 2011

Tid: 4 april till 17 april

Plats: Elektroniskt möte i Frukträdet's nätverk.

Enligt stadgarna har varje bas rätt att utse fem röstberättigade basanvändare utöver basägaren/basvärden själv att representera basen vid årsmötet.

Träffpunkt 44:an skickar 5 representanter.

Träffpunkt Nova skickar 5 representanter.

Sammanlagt ska det bli 10 röstberättigande medlemmar.

Medlemmar som vill vara med på årsmötet ska anmäla sitt deltagande till fsdb@fsdb.org

Fullmaktsröstning tillämpas inte.

Dagordning och andra årsmöteshandlingar sänds ut genom basen eller vanlig e-post efterhand från och med den 28 mars.

*Stockholm den 4 januari 2011
Styrelsen för Föreningen Frukträdet*

Förändringar på DO

Regeringen har beslutat att förflytta diskrimineringsombudsman Katri Linna till en tjänst inom Regeringskansliet. Håkan Sandesjö (tidigare generaldirektör för Utlänningsnämnden samt tillförordnad generaldirektör för Konsumentverket) har utsetts till vikarierande DO.

Okunskap och dåliga attityder

Idag finns det fortfarande mycket okunskap om och dåliga attityder till personer med funktionsnedsättning. I början av året har pressen uppmärksammat några situationer där döva har blivit illa behandlade.

Döv politiker hånades

Paul Lindquist (moderat kommunalråd i Lidingö kommun) såg Anna Stensson (döv kommunpolitiker) prata i mobiltelefon. Han missuppfattade situationen, men skrev på Facebook ”Såg just vår nyvalda fullmäktigeledamot från miljöpartiet, som har teckentolkning på sammanträdena pga av hörselskada, tämligen obehindrat prata i mobiltelefon i mataffären”. Fler moderata kollegor hakade på och gjorde sig lustiga över detta. Anna Steensson hör ingenting när hon ringer, men däremot kan hon prata. I det här fallet försökte hon komma i kontakt med sina barn. (Paul Lindquist bad senare om ursäkt.)

Beställningen glömdes bort

En kvinna i Örebro hade bokat tolkhjälp till ett sjukhusbesök. Beställningen glömdes bort och hon fick aldrig tolk. (Kvinnan anmälde landstinget till Diskrimineringsombudsmannen.)

Rätten att lämna blod

En döv kvinna nekades att lämna blod på Blodcentralen i Falun (trots att hon hade en auktoriserad tolk med sig). En kränkande situation både för brukaren och tolken. (Kvinnan anmälde Blodcentralen till Diskrimineringsombudsmannen.)

Starka reaktioner

Alla människor vill bli behandlade med respekt och många har självklart reagerat starkt på dessa uppmärksammade situationer med kränkande särbehandling. En av dem är FSDB-medlemmen Ulla-Bell Thorin som tycker så här:

- Det finns mycket att protestera mot när det gäller döva inom olika områden. Vart har den vänliga demokratin tagit vägen? Nu är det bara dåliga attityder, förtryck av oss döva ner i skorna. Först med Diskrimineringsombudsmannen som anser att "nekad rätt till tolk-hjälp" inte är diskriminering. Pytt-san! Det var en dålig tolkning av lagen, de som tolkar lagen vill bara jäklas med oss döva och vill bara förvränga texten såsom de tror är bäst för dem själva, hörande.

Sen. Hjälp, är blodcentralen i Falun tokiga? Neka en tjej att ge blod till den som bäst behöver! Är dövas hörsel så farligt? Pestsmitta från dövas öra/öronen? Och vad krävs att tolken som var med ska vara specialist i/på vad? Ska tolken tolka från svenskt teckenspråk till vilket språk? Till "Tutteluttedut-telands" språk? Eller specialist på vad? Medicinska termer? Finns det regler på Faluns blodcentral att bojkotta en döv att ge blod och tolkens rätt att tolka? Jag skulle bra gärna vilja se och läsa deras

regler eller deras lärobok om vad de har lärt sig om döva! DISKRIMINERING! ATTIDYDER?

Jag märker nu att döva under alla år har varit förföljda, speciellt från den medicinska vetenskapens värld, att döva MÅSTE höra och vara normala som hörande, genom att låta instrument/knivar tafsa i dövas stackars öron med idéer om operation, hörstrutar, hörtrattar, hälla lite syra och konstig vätska i öronen i hopp om att de ska höra, elchocker, tunga åbäkiga hörapparater till fina och lätta hörselproppar i öronen och sen CI. Och nu bojkotta dem att ge blod bara för att det är farligt att vara döv och använda teckenspråk som ett språk som faktiskt finns i språklagen? Vad händer sen? Ska öronen skäras av då? Blir det bättre?

Skulle döva som blir hjälpta av alla finesser till örat/öronen bli välkomna till blodcentralen? Det tror jag inte ett ögonblick så länge de använder sitt käraste språk; TECKENSPRÅK!

För ett tag sen kom Millenium-filmen "Män som hatar kvinnor". Nu hatar jag som döv alla tokiga hörande oralister! "Döva som hatar hörande" skulle jag vilja ha som boktitel på min nästa bok om jag får tid, ork, kraft och stöd!

Hur tillgängliga är Sociala medier?

För personer med dövblindhet kan det vara mycket svårt att använda Facebook, Twitter och andra populära sociala medier. Det visar en undersökning som Funka Nu gjort på uppdrag av Post- och Telestyrelsen.

Resultatet visar att alla vanliga sociala medier har stora tillgänglighetsproblem. Idag använder allt fler människor och företag sociala medier. Det gör även kommuner och myndigheter. Samtidigt finns det många människor som har svårt att använda tjänsterna.

Funka Nu har från ett tillgänglighetsperspektiv granskat de största sociala medierna samt gjort en mindre genomgång av ytterligare tio sociala medier. De områden som granskats är till exempel Tekniska problem i sidornas konstruktion, Hur innehållet är strukturerat och formulerat, Hantering av funktioner och länkar, Hur navigeringen är uppbyggd och hur objekt är placerade.

Vanliga problem

Några av de vanligaste problemen är:

- Vid registreringar ska det vara en verklig person (och inte maskin). Då används ofta en bild med förvrängda bokstäver som en maskin inte kan tolka. Personen ska repetera bokstäverna. Denna teknik

utestänger personer med dövblindhet.

- Svårt för användare att navigera (styra) med hjälp av tangentbordet. Ofta går det inte att komma åt alla funktioner och menyer.

- En del sociala medier kräver goda kunskaper i engelska (stöd för svenska saknas).

- Utformning av länkar. Det finns ofta många olika utseenden på länkar inom samma sociala media. Det kan vara svårt att se länkarna och dessutom saknas ofta information om vart de leder.

- Röriga gränssnitt gör att det blir svårt att få överblick över hur allting fungerar.

Granskning av de fem största sociala medierna

Facebook

Facebook är världens största sociala media. Här kan användare kommunicera, lägga upp bilder med mera.

Exempel på brister är att de flesta personer med dövblindhet inte kan registrera sig själva utan hjälp. Användare som har skärmläsare har svårt att överblicka innehållet. De som navigerar med tangentbordet utestängs från vissa funktioner.

Twitter

Twitter gör det möjligt för användare att skicka och läsa meddelanden. Meddelandena är textbaserade och får vara högst 140 tecken.

Exempel på brister är att de flesta personer med dövblindhet inte kan registrera sig själva utan hjälp. Användaren måste klara engelska.

MySpace

På MySpace kan användare kommunicera, lägga upp musik etc.

Exempel på brist är att användare som navigerar med tangentbordet har svårt att ta sig runt.

YouTube

YouTube handlar i första hand om att se, kommentera och ladda upp videoklipp.

Exempel på brist är att synskadade användare med skärmläsare inte kan ladda upp egna klipp.

Flickr

Flickr handlar främst om att dela med sig av foton.

Exempel på brister är att alla användare måste ha ett Yahoo-konto innan de registrerar sig. Tekniska problem gör det svårt för användare med hjälpmedel.

Slutsats

Funka Nu kan inte rekommendera något av de sociala medierna ur ett tillgänglighetsperspektiv.

De användare som har de allra största problemen är personer med dövblindhet och de som navigerar med tangentbordsbaserade lösningar (t ex programmerade tangentbord och röststyrning).

Egentligen rör det sig om många människor som kan ha problem att använda olika tjänster på Internet. I Sverige har ca 1,3 miljoner någon form av funktionsnedsättning. Det finns också andra grupper, t ex de som har svenska som andra språk, äldre och teknikovana som drabbas. Det kan också vara de som tillfälligt använder t ex mobiltelefon eller sitter i en dålig miljö (mörkt, bullrigt etc.)

Vad det får för praktisk effekt för användaren beror också dels på användarens förutsättningar och dels på motivationen. *Läs mer på www.pts.se*

Regionala föreningar:

FSDB Örebro-Värmland

Tillbakablickar och framtidsplaner

Så här i början av ett år tänker man både på året som varit och året som kommer och vad som ska hända då. Det är kul att tänka tillbaka och minnas roliga, intressanta och lärorika aktiviteter.

Här tänker vi från FSDB Örebro-Värmland dela med oss av några axplock.

Vi brukar inleda varje termin med en "informations- och diskussionskväll". Då ger styrelsen info om kommande träffar och händelser, lyssnar på medlemmarnas förslag och diskuterar aktuella frågor. Bowling verkar vara en höjdare för varje termin är det några som önskar det igen. Så bowling har hos oss blivit en aktivitet som återkommer en gång varje termin. Vi har haft några spelkvällar vid sådana tillfällen då vi egentligen planerat föreläsning om något men varit tvungna att ändra p.g.a. att vi inte fått tolk.

Den 30 mars hade vi besök från LSS i Örebro kommun. De svarade på frågor och vi informerade om dövblindhet. I Örebro län är det många personer med dövblindhet som har stora behov av ledsagning och som har sökt denna service

enligt LSS men nekats servicen. Det är stora brister på kunskap om dövblindhet. Därför hade vi ytterligare en träff med andra personer från LSS den 11 maj. Tyvärr har vi inte sett så mycket resultat av det.

Vi har också haft besök från färdtjänstenheten i Örebro och besök av en tjänsteman från Örebro kommun som har ansvar för "Örebro som Europas teckenspråkshuvudstad". Örebro utropades nämligen till Europas teckenspråkshuvudstad ifjol.

Tolkcentralen i Örebro har flyttat till nya lokaler så att all verksamhet även bildtelefonin ska vara på samma plats. Den 28 september var vi på studiebesök där. Vi passade samtidigt på att ta upp några viktiga tolkfrågor med chefen.

Årsmötet hade vi på en gammal herrgård, Svartå Herrgård. Det var mycket fint och trivsamt. Årsmötet gick smidigt och efter hade friskvårdsgruppen hand om programmet. De fixade så vi rörde på oss efter sittandet. De hade ordnat en klurig tipspromenad – verkligen uppskattad och kul. Till sist innan vi åkte hem åt vi en god middag.

Den 6 juni höll vi fast vid traditionen att ha utflykt. Den här gången åkte vi en båttur på Göta kanal. Turen startade i Motala med båten MS Kung Sverker och gick till Borensberg. Vi fick en utsökt middag ombord. I Borensberg blev det ett uppehåll innan vi åkte samma väg tillbaka. Tyvärr fick vi inga tolkar, men vi bestämde genomföra resan ändå. Vi missade guidens information, men vi njöt av naturen och det härliga sommarvädret.

Den 21 augusti inledde vi höstens aktiviteter med att samlas på Järntorget och ta del av kungafamiljens besök och firande av Bernadotte 200-årsjubiléet. Kungafamiljen var på en högtidsgudstjänst i Nikolaikyrkan och vi fick ta del av den genom en stor bildskärm på Järntorget. Därefter åkte kungafamiljen häst och vagn till Järntorget där kungen höll tal. Sedan gick vi FSDB:are till Slottsterrassen och åt grillbuffé.

Årets sista sammankomst blev julbord på Stadsträdgården som inleddes med deras hemmagjorda, väldigt goda, glögg. Vi åt oss mätta från julbordet och dessutom fick alla medlemmar en julklapp. Tomten hade inte brist på nissar så ordförande Malin fick dela ut dem.

Nu är det nytt år och nya aktiviteter och planering är på gång. På en av träffarna som vi redan hunnit med

i år hade vi föreläsning av en man från Civilförsvarsförbundet. Det kan vi rekommendera andra att ha! Väldigt intressant och nyttigt. Vad är det värsta som kan hända? Hur förbereder och skyddar vi oss? Var är den farligaste platsen? Många dödsolyckor händer i trafiken, men visste du att många, många fler händer i hemmet? Värt att se över säkerheten i hemmet.

Vi planerar att fortsätta ha träffar varannan vecka, ojämnta veckor. Bland annat kommer Claes Möller den 15 mars, se separat info. Årsmöte ska vi också ha, den här gången många meter över marken. Nämligen i Örebros vattentorn Svampen. Datum är lördagen den 26 mars. En familjedag på Boda Borg, i samarbete med DBU, den 19 mars finns också i programmet.

Friskvårdsgruppen ordnar yoga och andra friskvårdsaktiviteter. Det kommer ni nog att få läsa mer om i ett senare nummer.

*Örebro-Värmlandshälsningar
genom ordförande Malin Eriksson*

FSDB Nord

FSDB Nord kallar till årsmöte fredag 25 mars på Föreningshus,
Gammelstadsvägen 4, Öjebyn. /Bittan

FSDB Uppsala och Gävleborgs län

God fortsättning. Hoppas att det nya året 2011 blir bra och att tillgängligheten och delaktigheten blir bättre och färdig under detta år.

Den 11 november gjorde vi studiebesök på Din Hörselbutik i Uppsala. Där tittade vi på olika hjälpmedel och vi fick väldigt bra information om alla sakerna som till exempel mobiltelefon. Efteråt gick vi och fikade.

Den 23 november gjorde vi studiebesök i Stockholm på FSDB Riks kansli i Enskede. Vi åkte tåg från Uppsala till Stockholm och sen tog vi taxi till Enskede. På kansliet fick vi se hur det fungerar och det var intressant för oss medlemmar. Vi åt en väldigt god lunch i matsalen. Mätta och belåtna besökte vi Iris Hjälpmedelsbutik som också ligger i SRF-huset, men på första våningen. Där blev vi guidade om olika hjälpmedel som de säljer och vi kunde också shoppa. Därefter tog vi en bokad taxi till Tekniska museet där vi fick se "Tyst Teater" Ett skakigt äventyr. Det var en jättebra och lättförstådd teater. Sto-

larna skakade, det blåste och det kom vattenstrålar bakom huvudet. Det var en utmärkt teater för oss synsvaga. Därefter tog vi bokad taxi till Centralstationen och tog sen tåget tillbaka till Uppsala. Den dag började för en del av oss kl. 7.30 på morgonen och slutade kl. 19.30 på kvällen så det var en innehållsrik dag.

Den 10 december hade vi julbordet 2010 på "Gillet" i Uppsala. Det var jättetrevligt med trevliga medlemmar och bland andra förbundsordförande Pontus Degsell var inbjuden. Julbordet uppskattades av oss alla och det var massor med god mat. Som tur var hade Inga Lill tolk med sig så det blev trevliga samtal och diskussioner oss emellan icke teckenspråkskunniga också. Vi har även fått en ny medlem som heter Therese Lindberg och bor i Knivsta utanför Uppsala.

Vid pennan

Inga Lill Andersson

Ordförande FSDB Uppsala och Gävleborgs län

Taktila skyltar i köpcentrum

Köpcentrumföretaget Steen & Ström förbättrar tillgängligheten för personer med nedsatt syn. Företaget har installerat taktila skyltar i alla sina köpcentrum.

Skyltarna finns uppsatta vid butikernas entréer, hissar, toaletter och rulltrappor.

Nio köpcentrum

Skyltarna finns i följande centrum:

- Allum (i Partille)
- Etage (i Trollhättan)

- Familia (i Åstorp)
- Hageby (i Norrköping)
- Kupolen (i Borlänge)
- Marieberg Galleria (i Örebro)
- Mitt i City (i Karlstad)
- Sollentuna centrum (i Sollentuna)
- Torp (i Uddevalla)

På gång i FSDB

Mars

10 mars

FSDB:s styrelse har möte

Maj

6-8 maj

DBU:s årsmöteshelg på Orbaden Spa & Konferens

27 maj

FSDB:s styrelse har möte

28-29 maj

FSDB:s kongressdagar på Hotell Scandic Crown i Göteborg

Juli

4-8 juli

FSDB:s familjevecka i Leksand. (För föräldrar med dövblindhet och deras familjer)

4-11 juli

Nordiskt ungdomsläger i Norge.

25-30 juli

DBU:s sommarläger i Grebbestad. (För barn och ungdomar med förvärvad dövblindhet)

Augusti

26-28 augusti

Dövblindas Dag i Stockholm

Regionala årsmöten

FSDB Öst

6 mars

FSDB Nord

25 mars

FSDB Mälardalen

12 mars

FSDB Skåne

26 mars

FSDB Väst

12-13 mars

FSDB Örebro-Värmland

26 mars

FSDB Västerbotten

21 mars

FSDB Mitt

2 april

FSDB Jönköping

23 mars

FSDB Stockholm och Gotlands län

14 april

Kontakt med FSDB

Tidning för Förbundet Sveriges
Dövblinda
ISSN 0349-571 X

E-post: redaktion@fsdb.org
Plusgiro: 44 77 73-3

Nr 1 februari 2011, årgång 34

Redaktör: Annelie Björling
Förbundet Sveriges Dövblinda
122 88 Enskede
Tel: 08-39 90 00 (växel)
Texttel: 08-39 92 94
Fax: 08-659 50 42

Kontakt med FSDB utkommer
med 6 nummer per år i svart-
skrift med stor stil, i punktskrift
och på DAISY-skiva med tydlig
inläsning. Det går också utmärkt
att få tidningen i elektronisk
form. Svartskriftsupplagan är
850 ex.

Sista dagen för artiklar till nästa nummer är den 6 april 2011.